

EIROPAS PADOME

Eiropas līgumi
ETS Nr.105

EIROPAS KONVENCIJA PAR BĒRNU AIZBILDNIECĪBAS TIESĪBU SAGLABĀŠANU, ATZĪŠANU UN IZPILDI

*European Convention on Recognition and Enforcement of Decisions Concerning
Custody of Children and on Restoration of Custody of Children*
Strasbūra, 1980. gada 20. maijs

Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras parakstījušas šo Konvenciju,

atzīstot, ka Eiropas Padomes dalībvalstīs bērnu labklājība ir galvenais punkts lēmumu pieņemšanā par bērnu aizbildniecību;

uzskatot, ka pasākumi, kuri atvieglos lēmumu par bērnu aizbildniecību atzīšanu un pieņemšanu, labvēlīgi ietekmēs bērnu interešu aizstāvēšanu;

uzskatot par vēlamu, augstākminētajā nolūkā atzīmēt, ka vecāku vizītes ir loģisks aizbildniecības tiesību risinājums;

konstatējot to gadījumu pieaugumu, kad bērni tiek nelikumīgi izvesti uz ārvalstīm, un grūtības, kuras sastopamas, lai pareizi atrisinātu šajos gadījumos radušās problēmas;

vēloties ieviest attiecīgu likumdošanu, lai atjaunotu bērnu aizbildniecību tad, kad tā ir nelikumīgi atņemta;

būdamas pārliecinātas par iespēju šajā nolūkā pieņemt lēmumus atbilstoši nepieciešamībai un dažādām situācijām;

vēloties izveidot juridisko sadarbību starp valstu varas iestādēm;

vienojās par sekojošo:

1. pants

Šīs Konvencijas izpratnē:

a. bērns: persona, neņemot vērā tās tautību, tik ilgi, kamēr viņa vēl nav sasniegusi 16 gadu vecumu vai kamēr viņai pašai nav tiesības izvēlēties savu dzīves vietu, atkarībā no likuma par ierasto dzīves vietu vai par savu tautību, vai attiecībā uz lūguma saņēmējas valsts iekšējiem likumiem;

b. varas iestāde: jebkura juridiska vai administratīva varas iestāde;

c. lēmumi attiecībā uz aizbildniecību: jebkurš varas iestādes lēmums tādā nozīmē, ka tas rūpējas par bērna personību, arī par tiesībām noteikt viņa rezidenci un apmeklējuma tiesības.

d. pārvietošana bez atļaujas: bērna izvešana uz ārvalstīm, pārkāpjot lēmumus par aizbildniecību, kuri pieņemti un izpildāmi vienā no Līgumslēdzējām pusēm; par nelikumīgu pārvietošanu tiek uzskatīta arī:

- i. bērna neatgriešana no ārvalstīm pēc likumīgās apciemojuma vizītes beigām vai pēc atrašanās citā valstī, ne tajā, kurā ir likumīgi nolemta bērna aizbildniecība;
- ii. pārvietojums, kurš vēlāk paziņots par nelikumīgu saskaņā ar 12. pantu.

I. sadaļa - Centrālās varas institūcijas

2. pants

1. Katra Līgumslēdzēja valsts norīkos Centrālās varas institūciju, kura izpildīs šajā Konvencijā paredzētās funkcijas.
2. Federālās valstis un tās valstis, kurās ir vairākas tiesu sistēmas, ir tiesīgas norīkot vairākas Centrālo varu institūcijas, pašas nosakot to kompetences.
3. Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram jābūt informētam par katru iecelšanu, kura izdarīta saskaņā ar šo pantu.

3. pants

1. Līgumslēdzēju pušu Centrālās varas institūcijas savstarpēji sadarbojas un veicina savas valsts kompetento institūciju sadarbību ar citu valstu institūcijām. Tām ir jāpieņem lēmumi tik ātri, cik tas ir nepieciešams.
2. Lai atvieglotu esošās Konvencijas īstenošanu, Līgumslēdzēju pušu Centrālās varas institūcijas:

- a. nodrošina no kompetentām institūcijām pienākošo informācijas pieprasījumu un to dokumentu, kas attiecas uz juridisko un praktisko procedūras gaitu, nodošanu;
- b. sniedz savstarpēju informāciju par pieprasījumiem par bērnu aizbildniecības tiesībām un to attīstības gaitu;
- c. sniedz savstarpēju informāciju par visām grūtībām, kuras var būt saistītas ar Konvencijas īstenošanu, kā arī iespēju robežās darbojas, lai pārvarētu Konvencijas realizēšanā radušos šķēršļus.

4. pants

1. Jebkura persona, kas ir panākusi bērna aizbildniecības tiesības kādā no Līgumslēdzējas puses teritorijām, kura vēlas šo tiesību atzīšanu kādā citā Līgumslēdzējā pusē, šajā nolūkā var nosūtīt pieprasījumu šīs valsts Centrālās varas institūcijai.

2. Pieprasījumam jāpievieno 13. pantā minētie dokumenti.

3. Centrālās varas institūcija, saņemot lūgumu, gadījumā, ja tā nav lūgumā norādītā saņēmēja puse, taisnā ceļā un bez kavēšanās nodod lūgumu adresātam.

5. Centrālās varas institūcija saņem lūgumu un nekavējoties informē prasītāju par tālāko procedūras gaitu.

5. pants

1. Lūguma saņēmējas puses Centrālās varas institūcija, cik vien ātri iespējams, veic vai liek veikt visus pasākumus, kurus tā uzskata par piemērotiem, un, nepieciešamības gadījumā, griežas pie kompetentām institūcijām, lai:

a. sameklētu vietu, kur atrodas bērns;

b. veicot nepieciešamos pagaidu pasākumus, nepieļautu bērna un prasītāja interešu neievērošanu;

c. nodrošinātu lēmumu atzīšanu un izpildi;

d. nodrošinātu bērna nodošanu prasītājam pēc tam, kad ir uzdota lēmuma izpilde;

e. informētu Pieprasītājas puses varas institūcijas par pieņemtajiem lēmumiem un to izpildes rezultātiem.

2. Kolīdz lūguma saņēmējas valsts Centrālās varas institūcijai ir nopietni iemesli uzskatīt, ka bērns atrodas citas Līgumslēdzēja puses teritorijā, tā nodod dokumentus šīs valsts Centrālās varas institūcijai tiešā veidā un bez kavēšanās.

3. Katra Līgumslēdzēja puse apņemas nepieprasīt citām pusēm nekādus maksājumus par lēmumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šī panta 1. punktu, izņemot repatriācijas izdevumus. Vienas valsts Centrālās varas institūcija nepieprasīs maksājumus citai valstij par tiesu izdevumiem vai maksu par advokāta pakalpojumiem, ja ir bijusi tāda nepieciešamība.

4. Ja lēmuma atzīšana vai izpilde ir noraidīta un ja Lūguma saņēmējas puses Centrālās varas institūcija uzskata par pienākumu izpildīt pieprasītāja prasību uzsākt šajā valstī padziļinātu tiesas procesu, šī institūcija dara visu, lai nodrošinātu prasītāja klātbūtni šajā tiesas procesā vislabākajos apstākļos, kādi tiktu garantēti šīs valsts iedzīvotājam vai pilsonim; šajā nolūkā šī institūcija var griezties pie savas valsts kompetentām institūcijām.

6. pants

1. Atkarībā no īpašas vienošanās, kas noslēgta starp ieinteresēto valstu Centrālo varu institūcijām un no šī panta 3. punkta noteikumiem:

a. Lūguma saņēmējas puses Centrālās varas institūcijai adresētie pieprasījumi tiek rakstīti šīs valsts oficiālajā valodā vai vienā no oficiālajām valodām, vai tiem tiek pievienoti tulkojumi šajā valodā.

b. Lūguma saņēmējas puses Centrālās varas institūcijai ir jāpieņem pieprasījumi angļu vai franču valodā, vai, ja tiem ir pievienoti tulkojumi, vienā no šīm valodām.

2. Ziņojumi, kuri nāk no lūguma saņēmējas puses Centrālās varas institūcijas, tai skaitā meklējumu rezultāti, var būt rakstīti šīs valsts oficiālajā vai vienā no oficiālajām valodām, vai arī franču vai angļu valodā.

3. Jebkurai Līgumslēdzējai pusei ir tiesības pilnīgi vai daļēji neievērot šī panta 1. b punkta nosacījumus. Ja viena Līgumslēdzēja puse veic šādu atrunu, arī citas puses drīkst noteikt to pašu atrunu pret šo valsti.

II sadaļa - Lēmumu atzīšana un izpilde un aizbildniecības atjaunošana

7. pants

Lēmumi par bērnu aizbildniecību, kuri pieņemti un ir izpildāmi vienā no līgumslēdzējām valstīm, ir saistoši arī citās līgumslēdzējās valstīs.

8. pants

1. Bērna nelikumīgas pārvietošanas gadījumā lūguma saņēmējas valsts Centrālās varas institūcija nekavējoties veiks bērna atgriešanu tad, ja:

a. brīdī, kad sākas tiesas process valstī, kurā tika pieņemts lēmums, vai nelikumīgas pārvietošanas brīdī, ja tas ir noticis iepriekš, bērnam, kā arī viņa vecākiem bija vienīgi šīs valsts pilsonība un bērna ierastā dzīves vieta bija šīs valsts teritorijā;

b. viena Centrālās varas institūcija sešu mēnešu laikā no nelikumīgās pārvietošanas brīža ir saņēmusi atgriešanas pieprasījumu.

2. Ja saskaņā ar lūguma saņēmējas valsts likumdošanu prasītājs nav apmierināms, piemērojot šī panta 1. punkta noteikumus, bez juridiskas institūcijas iejaukšanās, tiesas procesā neviens no šajā konvencijā paredzētajiem noraidījuma motīviem nevar tikt pielietots.

3. Ja oficiāli apstiprināts kompetentās institūcijas lēmums ir stājies spēkā starp personu, kurai ir bērna aizbildniecības tiesības, un citu personu, kurai ir apmeklējuma tiesības, un, ja pēc noteiktā termiņa izbeigšanās bērns pēc aizvešanas uz ārzemēm nav atgriezts aizbildnim, tiek veikta aizbildniecības tiesību atjaunošana saskaņā ar šī panta 1.b un 2. punktu. Tāpat notiek gadījumā, kad kompetentās institūcijas lēmums piešķir šīs pašas tiesības personai, kurai nav bērna aizbildniecības tiesību.

9. pants

1. Gadījumā, kad notikusi nelikumīga bērna pārvietošana, un tajos gadījumos, kas nav minēti 8. pantā, un tad, ja Centrālās varas institūcija ir saņēmusi pieprasījumu sešu mēnešu laikā no pārvietošanas brīža, lēmumu var neizpildīt tikai šādos izņēmuma gadījumos:

a. ja lēmums ir pieņemts bez apsūdzētā vai viņa likumīgā pārstāvja klātbūtnes un ja apsūdzētais nav ticis regulāri un savlaicīgi informēts par tiesas procesa vai līdzvērtīgas procedūras sākumu, lai varētu aizstāvēties; tomēr informācijas trūkums nevar būt par iemeslu lēmumu neatzīšanai un neizpildīšanai, ja paziņošana nav bijusi tādēļ, ka apsūdzētais ir slēpis savu atrašanās vietu personai, kura ir uzsākusi tiesas procedūru izcelsmes valstī;

b. ja runa ir par lēmumu, kas pieņemts bez apsūdzētā vai viņa likumīgā pārstāvja klātbūtnes, un lēmuma pieņēmēja institūcija nav ņēmusi vērā:

i apsūdzētā ierasto dzīves vietu, vai

ii bērna vecāku pēdējo kopīgo dzīves vietu, īpaši tad, ja viens no vecākiem tur vēl dzīvo attiecīgajā brīdī, vai

iii bērna ierasto dzīves vietu;

c. ja lēmums nesaskan ar lūguma saņēmējas valsts pieņemto lēmumu par bērna aizbildniecību pirms bērna pārvietošanas, izņemot gadījumus, ja bērna dzīves vieta ir bijusi pieprasītāja valsts.

2. Ja neviena no Centrālās varas institūcijām nav saņēmusi pieprasījumu, šī panta 1. punkta noteikumi ir jāievēro, un lēmuma atzīšana un ievērošana ir jāveic sešu mēnešu laikā no nelikumīgās pārvietošanas brīža.

3. Nevienā gadījumā lēmums nevar tikt pilnīgi pārskatīts.

10. pants

1. Citos gadījumos, kuri nav minēti 8. un 9. pantā, lēmumu atzīšana un izpilde var tikt noraidītas, pamatojoties uz citiem iemesliem, kuri nav minēti 9. pantā; šie iemesli var būt šādi:

a. ja ir konstatēts, ka pieņemtais lēmums neatbilst lūguma saņēmējas puses jurisdikcijai bērnu un ģimeņu jomā;

b. ja ir konstatēta ievērojama apstākļu maiņa attiecībā uz sākotnēji pieņemto lēmumu, kas vairs neatbilst bērna labklājības uzlabošanai, izņemot tos gadījumus, kad vienīgā izmaiņa ir nelikumīgi mainīta dzīves vieta;

c. ja tiesas procesa uzsākšanas brīdī izcelsmes valstī:

i bērnam bija lūguma saņēmējas valsts pilsonība vai viņa ierastā dzīves vieta ir šajā valstī, ja nekāda saikne iepriekš nav bijusi ar izcelsmes valsti;

ii ja bērnam bija vienlaikus izcelsmes valsts un lūguma saņēmējas valsts pilsonība, un viņa ierastā dzīves vieta ir Lūguma saņēmējas valsts teritorijā.

d. ja lēmums nesakrīt ar jau iepriekš izteikto lēmumu, kas pieņemts lūguma saņēmējā valstī vai citā valstī, bet pildāms lūguma saņēmējā valstī pēc tiesas procesa uzsākšanas, kas noticis, balstoties uz lēmuma izpildes un atzīšanas pieprasījumu, un ja atteikums sakrīt ar bērna interesēm.

2. Šajos pašos gadījumos lēmuma atzīšanas un lēmuma izpildes procedūras var tikt pārtrauktas šādu iemeslu dēļ:

a. ja sākotnējais spriedums tiek pārsūdzēts;

b. ja tiesas procedūra par bērna aizbildniecību ir uzsākta, bet nav pabeigta lūguma saņēmējā pusē, bet izcelsmes valstī vēl nemaz nav uzsākta;

c. ja kāds cits lēmums par bērna aizbildniecību jau tiek izpildīts vai tiek pildīts jebkurš cits lēmums par aizbildniecības atzīšanu.

11. pants

1. Lēmumi par apmeklējuma tiesībām un bērna aizbildniecības lēmuma klauzulas par apmeklējuma tiesībām tiek atzīti un izpildīti tādā pašā mērā, kā lēmumi par aizbildniecību.

2. Tomēr lūguma saņēmējas puses kompetentā institūcija var noteikt veidu, kā jāīsteno un jāizpilda apmeklējuma tiesības, ņemot vērā pušu saistības.

3. Ja nav tikuši pieņemti lēmumi par apmeklējuma tiesībām un ja lēmuma atzīšana par aizbildniecību ir noraidīta, lūguma saņēmējas puses Centrālās varas institūcija var uzdot savām kompetentajām institūcijām nolemt par apmeklējuma tiesībām, pēc personas lūguma atsaucoties uz savām tiesībām.

12. pants

Ja brīdī, kad bērns tiek aizvests uz ārvalstīm, kādā no Līgumslēdzējām pusēm nav pieņemti saistoši lēmumi par aizbildniecību, šīs Konvencijas noteikumi attiecas arī uz jebkuru citā Līgumslēdzējā pusē vēlāk pieņemto lēmumu par šī bērna aizbildniecību (pēc ieinteresēto personu lūguma) un tādējādi atzīst šo pārvietošanu par nelikumīgu.

III sadaļa - Procedūra

13. pants

1. Prasībai par lēmuma par bērnu aizbildniecības tiesību atzīšanu un izpildi citā Līgumslēdzējā pusē jābūt pievienoti:

- a. dokumentam, kurš pilnvaro lūguma saņēmējas puses Centrālās varas institūciju vai citu personu rīkoties prasītāja vārdā;
- b. lēmuma kopijai, ievērojot nepieciešamos noteikumus, kas liecinātu par tās derīgumu;
- c. dokumentam, kas apliecina, ka par tiesas vai tai līdzvērtīga procesa uzsākšanu regulāri paziņots apsūdzētajam, ja runa ir par lēmumu, kas pieņemts bez apsūdzētā vai viņa likumīgā pārstāvja klātbūtnes; vai
- d. pretējā gadījumā - dokumentam, kas apliecina, ka, ņemot vērā izcelsmes valsts likumdošanu, lēmums ir jāizpilda;
- e. ja iespējams, aprakstam, kas lūguma saņēmējā pusē norādītu vietu, kur atrodas bērns;
- f. priekšlikumiem, kā atjaunot bērna aizbildniecības tiesības.

2. Nepieciešamības gadījumā iepriekš minētajiem dokumentiem jābūt pievienotam tulkojumam 6. pantā noteiktajā kārtībā.

14. pants

Bērna aizbildniecības lēmumu atzīšanai un izpildei katra Līgumslēdzēja puse piemēro vienkāršu un ātru procedūru. Šajā nolūkā valsts seko, lai likuma ieviešanas lūgumu var veikt vienkārša pieprasījuma veidā.

15. pants

1. Pirms noteikt 10. panta 1.b punkta ievērošanu, lūguma saņēmējas puses varas institūcija:

- a. iepazīstas ar bērna viedokli, izņemot gadījumu, ja ir praktisks šķērslis, kā, piemēram, vecums vai prāta spēju trūkums, un
- b. pieprasa, lai tiek veikta nepieciešamā izmeklēšana.

2. Maksa par izmeklēšanu, kas veikta vienā Līgumslēdzējā pusē, ir jāsedz tai Pusei, kurā tiek veikta izmeklēšana.

3. Izmeklēšanas pieprasījums un tā rezultāti attiecīgajai institūcijai var tikt nosūtīti ar Centrālās varas institūcijas starpniecību.

16. pants

Šis Konvencijas nolūkā neviena līdzvērtīga likumdošana vai formalitāte nevar tikt pieprasītas.

IV sadaļa - Atrunas

17. pants

1. Jebkura Līgumslēdzēja puse var veikt atrunu, saskaņā ar kuru 8. un 9. pantā vai vienā no tiem paredzētajos gadījumos lēmumi par bērna aizbildniecību var netikt atzīti un ievēroti, pamatojoties uz 10. pantā norādītajiem motīviem, kuri būs precizēti atrunā.

2. Vienā Līgumslēdzējā pusē, kas ir veikusi šī panta 1. punktā paredzēto atrunu, pieņemtie lēmumi par aizbildniecību var tikt neatzīti un neievēroti citā Līgumslēdzējā pusē, pamatojoties uz šīm atrunām.

18. pants

Jebkura Līgumslēdzēja puse var veikt atrunu, saskaņā ar kuru 12. panta noteikumi tai nav saistoši. Šīs Konvencijas noteikumi neattiecas uz 12. pantā norādītajiem lēmumiem, kuri ir tikuši pieņemti Līgumslēdzējā pusē, kas ir veikusi šo atrunu.

V sadaļa - Citi dokumenti

19. pants

Šī Konvencija nenoliedz, ka citi starptautiski akti, kas saista izcelsmes valsti un lūguma saņēmēju valsti, vai citi lūguma saņēmējas valsts likumi tiek izmantoti, lai panāktu lēmuma atzīšanu un izpildi.

20. pants

1. Šī Konvencija nenoliedz citas saistības, kuras var būt vienai Līgumslēdzējai pusei attiecībā pret citu Pusi, kas nav Līgumslēdzēja puse, ja tās skar citus starptautiskos līgumus, attiecībā uz šajā Konvencijā minētajiem jautājumiem.

2. Ja divas vai vairākas Līgumslēdzējas puses ir pieņēmušas vienlīdzīgas likumdošanas sistēmas par bērnu aizbildniecības tiesībām vai izveidojušas īpašu sistēmu šajā jomā pieņemto lēmumu atzīšanai un izpildei, tām būs tiesības savstarpēji pielietot šo likumdošanu vai sistēmu, aizvietojojot šo Konvenciju vai daļu no tās. Lai varētu izmantot šo noteikumu, šīm valstīm par to ir jāinformē Eiropas padomes ģenerālsēkretārs. Ir jāziņo arī par jebkuru šī lēmuma izmaiņu vai atcelšanu.

VI sadaļa - Noslēguma noteikumi

21. pants

Šī Konvencija ir atvērta parakstīšanai Eiropas Padomes dalībvalstīm. Tā tiks ratificēta, pieņemta vai apstiprināta. Ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas instrumenti tiks iesniegti Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram.

22. pants

1. Šī Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc datuma, kad trīs Eiropas Padomes dalībvalstis ir izteikušas savu piekrišanu, ka Konvencija tām ir saistoša saskaņā ar 21. panta noteikumiem.

2. Attiecībā uz dalībvalsti, kas vēlāk izteiks savu piekrišanu būt saistītai ar Konvenciju, tā stāties spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc datuma, kad tā būs parakstījusi vai nodevusi glabāšanā pieņemšanas vai apstiprināšanas instrumentus.

23. pants

1. Pēc šīs Konvencijas stāšanās spēkā Eiropas Padomes Ministru komiteja varēs uzaicināt jebkuru Eiropas valsti, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts, pievienoties šai Konvencijai ar Ministru komitejas lēmumu, kas tiks pieņemts ar Eiropas Padomes statūtu 20. d punktā paredzēto balsu vairākumu un vienprātīgi ar visu Konvencijas parakstītāju valstu balsīm, kurām ir tiesības piedalīties Ministru komitejas sēdēs.

2. Attiecībā uz jebkuru valsti, kura pievienojusies Konvencijai, tā stājas spēkā nākošā mēneša pirmajā dienā, kas seko pēc triju mēnešu termiņa beigšanās no dienas, kad tā ir iesniegusi savu pievienošanās instrumentu Eiropas Padomes ģenerālsekretāram.

24. pants

1. Jebkurai valstij ir tiesības parakstīšanas brīdī vai iesniedzot savus ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus, precizēt teritoriju vai teritorijas, uz kurām attieksies šī Konvencija.

2. Jebkurai valstij ir tiesības vēlākā laikā ar Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētas deklarācijas palīdzību paplašināt Konvencijas darbību uz citu teritoriju, kas precizēta šajā deklarācijā. Attiecībā uz šo teritoriju Konvencija stājas spēkā nākošā mēneša pirmajā dienā, kas seko pēc triju mēnešu termiņa beigšanās no dienas, kad Eiropas Padomes ģenerālsekretārs ir saņēmis minēto deklarāciju.

3. Jebkura deklarācija, kas tikusi iesniegta atbilstoši diviem iepriekšējiem punktiem, var tikt atsaukta attiecībā uz tajā minēto teritoriju vai teritorijām, iesniedzot ģenerālsekretāram adresētu paziņojumu. Atsaukums stājas spēkā nākošā mēneša pirmajā dienā pēc triju mēnešu termiņa beigšanās, skaitot no dienas, kad ģenerālsekretārs būs saņēmis šo paziņojumu.

25. pants

1. Valstij, kuras sastāvā ir divas vai vairākas teritoriālās vienības, kurās ir dažādas tiesu sistēmas attiecībā uz bērnu aizbildniecību un uz lēmumu par bērnu aizbildniecību atzīšanu un izpildi, ir tiesības, iesniedzot savus ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai iestāšanās dokumentus, precizēt teritoriju vai teritorijas, uz kurām attieksies šī Konvencija.

2. Jebkurai valstij ir tiesības vēlākā laikā ar Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētas deklarācijas palīdzību paplašināt šīs Konvencijas darbību uz citu teritoriju, kas precizēta šajā deklarācijā un par kuras starptautiskajām attiecībām tā ir atbildīga

vai kuras labā tai ir tiesības rīkoties. Attiecībā uz šo teritoriju Konvencija stājas spēkā trešā mēneša pirmajā dienā, skaitot no dienas, kad Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs ir saņēmis minēto deklarāciju.

3. Jebkura deklarācija, kas tikusi iesniegta atbilstoši diviem iepriekšējiem punktiem, var tikt atsaukta attiecībā uz tajā minēto teritoriju vai teritorijām, iesniedzot ģenerālsēkretāram adresētu paziņojumu. Atsaukums stājas spēkā nākošā mēneša pirmajā dienā pēc triju mēnešu termiņa beigšanās, skaitot no dienas, kad ģenerālsēkretārs būs saņēmis šo paziņojumu.

26. pants

1. Attiecībā uz valsti, kurā bērnu aizbildniecības tiesību jomā ir divas vai vairākas teritoriālas pielietošanas tiesu sistēmas:

a. atsauksmei uz ierastās dzīves vietas vai personas pilsonības likumdošanu jābūt paplašinātai līdz atsauksmei par šajā valstī spēkā esošajiem likumiem, kuri noteikti tās likumdošanā, vai, ja tādu likumu nav, līdz norādei uz sistēmu, kura attiecīgajai personai ir vistuvākā;

b. norādei uz izcelsmes valsti vai uz lūguma saņēmēju valsti jābūt paplašinātai atkarībā no katra gadījuma, ietverot norādi uz teritoriālo vienību, kurā tika pieņemts lēmums vai kurā ir prasīta lēmuma par aizbildniecības tiesībām atzīšana, izpilde vai atjaunošana.

2. Šī panta 1. a punkts *mutatis mutandis* neattiecas uz valstīm, kurās bērnu aizbildniecības tiesību jomā ir divas vai vairākas privāttiesību sistēmas.

27. pants

1. Jebkura valsts, parakstot šo Konvenciju vai nododot glabāšanā ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai parakstīšanas dokumentus, var deklarēt, ka formulēs vienu vai vairākas atrunas, kuras minētas šīs Konvencijas 6. panta 3. punktā, 17. pantā un 18. pantā. Neviena cita atruna nevar tikt veikta.

2. Jebkura puse, kas formulējusi iepriekšējā punktā minētās atrunas, var to atsaukt pilnībā vai daļēji, adresējot deklarāciju Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram. Atsaukums stāsies spēkā no brīža, kad to būs saņēmis Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs.

28. pants

Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs pēc savas iniciatīvas, trešā gadā beigās, kurš seko šīs Konvencijas spēkā stāšanās datumam, vai jebkurā citā brīdī pēc šī datuma, var uzaicināt Līgumslēdzēju pušu norīkotos Centrālos varas institūciju pārstāvjus uz sanāksmi, lai pārspriestu un atvieglotu šīs Konvencijas īstenošanu. Jebkuru Eiropas Padomes dalībvalsti, kura nav šīs Konvencijas Līgumslēdzēja puse, šajā sanāksmē var pārstāvēt novērotājs. Par katras sanāksmes darbu tiks sagatavots ziņojums, kas kā informācija tiks adresēts Eiropas Padomes Ministru komitejai.

29. pants

1. Jebkura Puse drīkst jebkurā laikā denonsēt šo Konvenciju, iesniedzot Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētu paziņojumu.
2. Šāda denonsēšana stājas spēkā nākošā mēneša pirmajā dienā pēc sešu mēnešu termiņa beigšanās, skaitot no dienas, kad ģenerālsekretārs būs saņēmis paziņojumu.

30. pants

Eiropas padomes ģenerālsekretārs paziņos visām Eiropas Padomes dalībvalstīm, visām valstīm, kas ir pievienojušās šai Konvencijai, par:

- a. jebkuru parakstīšanu;
- b. jebkuru ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprinājuma vai pievienošanās instrumentu iesniegšanu;
- c. jebkuru šīs Konvencijas spēkā stāšanās datumu saskaņā ar 22., 23., 24. un 25. pantu nosacījumiem;
- d. jebkuru citu darbību, paziņojumu vai ziņu saistībā ar šo Konvenciju.

Apliecinot visu iepriekš minēto, zemāk parakstījušās attiecīgi pilnvarotās personas parakstījušas šo Konvenciju.

Sastādīts Luksemburgā 1980. gada 20. maijā, angļu un franču valodās, abiem tekstiem ir vienāds spēks, vienā eksemplārā, kas glabāsies Eiropas Padomes arhīvā. Eiropas Padomes ģenerālsekretārs izsūtīs apstiprinātas kopijas katrai Eiropas Padomes dalībvalstij un katrai valstij, kas tikusi uzaicināta pievienoties šai Konvencijai.